

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**77-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

16 травня – 22 травня 2025 р.

екологічних вимогах, а й на усвідомленні їхньої історичної цінності.

Література:

1. Whitten M. *Planning past parks: overcoming restrictive green-space narratives in contemporary compact cities* // *The Town Planning Review*. 2021. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://doi.org/10.3828/tpr.2021.55>.

2. Chkird F., Kouddane N.-E., Azizi S.-E., Boukroute A., Berrichi A. *From Antiquity to the Present: A Perpetually Evolving History of Green Spaces* // *E3S Web of Conferences*. 2024. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202452703006>.

УДК 711.4

Лариса Бородич, к.т.н., доцент,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НОВОСАНЖАРСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЇ

Анотація.

Запропоновано алгоритм комплексної оцінки рекреаційного та реабілітаційного потенціалу території Новосанжарської селищної територіальної громади для побудови територіального каркасу (просторової комбінації найбільш стійких елементів) як основного методу організації системи рекреації та реабілітації на території громади з подальшим формуванням зон відпочинку та реабілітації.

Ключові слова: Картографічний метод, рекреаційний потенціал, природні та кліматичні ресурси, рекреаційний каркас, рекреаційний коридор.

Основний текст.

Впровадження адміністративно-територіальної реформи в Україні на засадах децентралізації викликало необхідність удосконалення засад планування територій та використання земель громад. Комплексний план просторового розвитку (КППР) території громади – новий вид сучасної містобудівної та одночасно земельної документації, відповідно Закону України № 711-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», який складається з

тематичних розділів та підрозділів, що розкривають склад та зміст проектних рішень комплексного плану. Розділи Ландшафтне планування, Обслуговування населення, Функціональне зонування - передбачають, у тому числі, рішення із ландшафтної організації території, просторової організації системи туристичних та оздоровчо-рекреаційних об'єктів .

Таким чином, оцінка стану довкілля, природних умов та ресурсів при розробленні КППР є актуальною задачею [1].

Оцінка рекреаційного та реабілітаційного потенціалу території Новосанжарської селищної територіальної громади [2,3].

Новосанжарська селищна територіальна громада Полтавського району Полтавської області утворена з 2017 по 2020 р.р.

До складу Новосанжарської селищної територіальної громади входять 47 населених пунктів. Через територію Новосанжарської селищної територіальної громади проходять транспортні комунікації державного, обласного та районного значення. Зовнішні та внутрішні зв'язки представлені залізничним та автомобільним транспортом.

Селище Нові Санжари розташоване в межах долини річки Ворскла та її правого притоку р. Ворона. Долина річки у межах селища має асиметричну будову: правий берег – високий, правий – пологий, терасо видний.

У межах селища основні геоморфологічні елементи рельєфу ясно виражені: заплава річок Ворскла та Ворона, перша та друга надзаплавні тераси, плато, схили плато.

Природно-лікувальні ресурси на території селища Нові Санжари та на прилеглих територіях.

Відповідно раніше проведених досліджень виконаним УкрНДІ мед реабілітації та курортології м. Одеса у 2006 році, встановлено, що на території селища Нові Санжари та с. Ключівка Новосанжарської селищної ради свердловинами виводяться на поверхню мінеральні води двох типів:

- мінеральні води з високим умістом органічних речовин;
- мінеральні бромні хлорид ні натрієві розсоли.

Родовище грязей у с. Малий Кобелячок знаходиться на території Новосанжарської селищної громади.

Природна територія селища Нові Санжари та с. Ключівка має мінеральні води, можливе застосування лікувальних грязей. Кліматичні та інші природні умови, сприятливі для лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань, рекреації населення. Природна територія освоєна, має необхідні будівлі та споруди з об'єктами інфраструктури для експлуатації природних лікувальних ресурсів, використання з метою лікування, Медичної реабілітації, профілактики захворювань та для рекреації.

У Нових Санжарах існують внутрішньо міські рекреаційні території для відпочинку населення на землях оздоровчого та рекреаційного призначення:

- зони короткочасного відпочинку (рекреаційні території вздовж берегів р. Ворскла, лісопарк, парк, пляжі)

- зони тривалого відпочинку (будинки відпочинку, санаторії, оздоровчі табори):

У громаді знаходяться дитячі табори та санаторії: медичний центр Національної гвардії України «Нові Санжари», санаторій-профілакторій «Антей», британський мовний табір «ABC Camp», приватне підприємство «Орендний дитячий оздоровчо-виховний заклад «Орлятко», Будинок відпочинку матері і дитини «Ворскла», Дитячий оздоровчий табір «Костер» (останні на даний час не функціонують).

Рекреаційне населення.

Чисельність тих, що лікуються й відпочивають у курортнооздоровчих установах, встановлюється за показниками одночасної кількості цілорічних і сезонних місць цих установ, а чисельність неорганізовано відпочиваючих – на підставі статистичних даних, з урахуванням місткості індивідуальних засобів розміщення місцевого населення

Прогноз чисельності неорганізованих відпочиваючих доцільно визначати виходячи із наявних природно-лікувальних та рекреаційних ресурсів: мінеральних вод та грязей; рекреаційних лісів, парків, лісопарків, рекреаційних територій вздовж берегів р. Ворскла, пляжів: наявних та проєктованих засобів розміщення та на основі статистичних даних.

Природно-лікувальні ресурси:

- мінеральні води – мінеральні води Медичного центру ВВ МВС «Нові Санжари», їх запаси (біля 200 м³ / доб.);

- виявлені та підраховані запаси мінеральних бромних розсолів у відкладах тріасу та карбону потребують проведення досліджень, клінічних випробувань та отримання ліцензій та дозволів. Залучення мінеральних бромних вод у лікувальний процес збагатить можливості курорту і, майбутньому, зможе сприяти підвищенню його статусу:

- лікувальні грязі (пелоїди). Використання у лікувальному процесі грязей родовища у с. Малий Кобелячок можливе після проведення експериментальних фізіологічних досліджень щодо виявлення їх нешкідливості та біологічної активності. На підставі результатів, які будуть отримані, необхідна постановка клінічних випробувань та розробка Інструкції щодо лікувального застосування.

Таким чином, за умов проведення відповідних досліджень та організаційно – дозвільних заходів, природно-лікувальні ресурси смт. Нові Санжари є необмежені.

Обґрунтування стратегічних напрямів розвитку громади шляхом систематизації економічних індикаторів розвитку в контексті

визначених пріоритетів при розробленні планів, програм та містобудівної документації є підґрунтям для подальших досліджень рекреаційно-реабілітаційного потенціалу Новосанжарської селищної ради.

Література

1. Ключниченко Є. Є. *Управління розвитком міст: навчальний посібник* / Є. Є. Ключниченко. – Київ : КНУБА, 2015. – 160
2. *Як розробити комплексний план громади. Посібник для професіоналів.* Київ: 2022. Режим доступу: <https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/1plangrweb.pdf> с.
3. *Новосанжарська селищна територіальна громада. Офіційний сайт.* Режим доступу: <https://novosanzharska-gromada.gov.ua/>

УДК 711.61; 7.035.92

*А.В. Шевченко, аспірант
науковий керівник – В.М. Вадімов, д. арх., професор
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

АДАПТИВНА АРХІТЕКТУРА ЯК РІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Набуття Україною незалежності – стало важливим кроком для українського суспільства та дало можливість по іншому подивитись на підхід до вирішення різних питань, зокрема і формування архітектурного середовища. Проте, радянський союз залишив у спадок велику кількість панельних будинків, які складають переважну більшість житлового фонду України. Для мешканців, даний тип житлової забудови мав багато недоліків в користуванні, навіть в часи їх зведення, Проте, з плином часу, дана проблема загострилася, панельні будинки втратили свою актуальність: змінилися кліматичні умови, будівельні норми та й просто уявлення про комфорт загалом, окрім того - термін експлуатації панельних будинків давно минув, тому їх технічний стан викликає занепокоєння.

Особливо актуальним питання забезпечення людей житлом, стало після початку військової агресії з боку росії. До проблеми застарілого житлового фонду та його оновлення, додалася проблема знищення великого відсотку будівель через військові дії. За останніми даними Інституту Київської школи економіки (KSE), через військові дії країни агресора станом на січень 2024 року в Україні було зруйновано або пошкоджено понад 250 тисяч об'єктів житлового фонду [1].